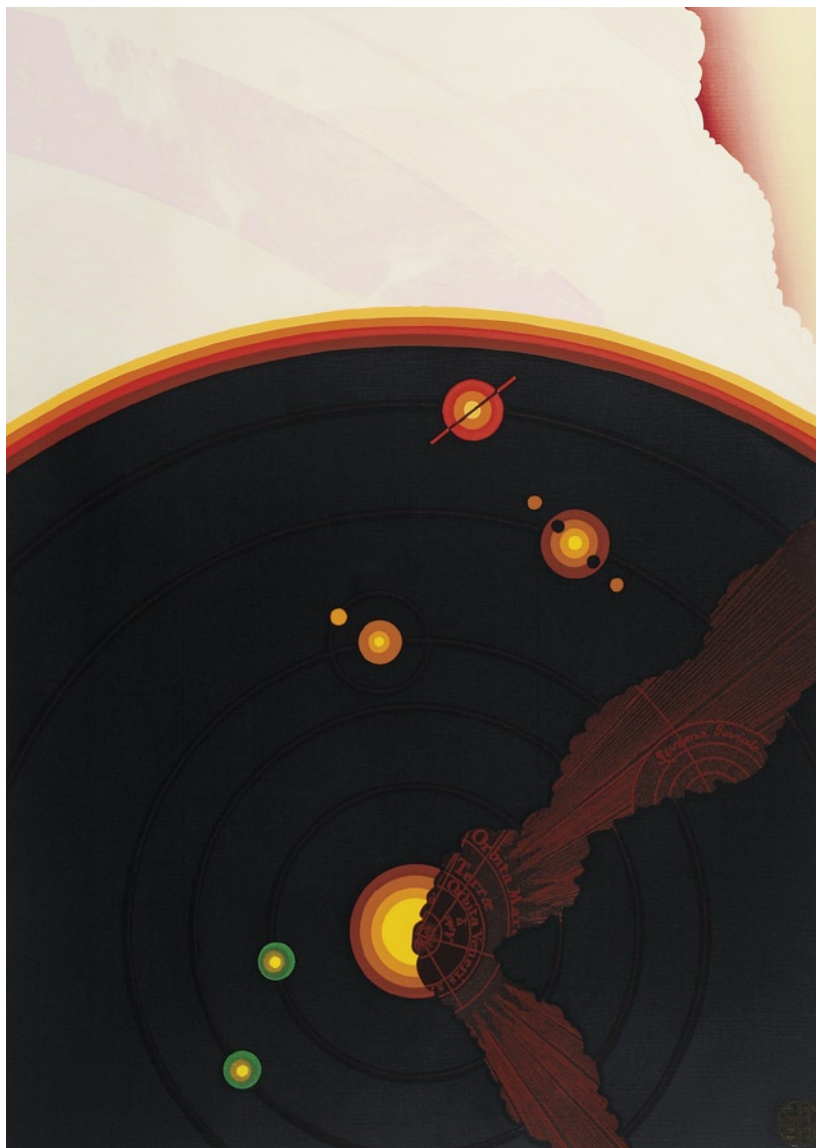

LEON PIESOWOCKI

RYSUNEK I GRAFIKA

MUZEUM UNIWERSYTECKIE
TORUŃ 2006

Leon Piesowocki w Waldingfield, 1947

LEON PIESOWOCKI BIOGRAFIA

Leon Stanisław Piesowocki urodził się 9 grudnia 1925 r. w Poznaniu, jako drugie dziecko Juliusza Piesowockiego (1889-1979) i Łucji, z domu Kurowskiej (1894-1972). Poza rocznym pobytem w Berlinie (1935-1936) wychowywał się, wspólnie z siostrą Wandą i bratem Kazimierzem, na Jerzycach. W 1943 r. powołany do Wehrmachtu ze względu na niemieckie obywatelstwo, został wysłany do Bourg en Bresse we Francji, a następnie w okolice Livorno we Włoszech. Po dezercji do aliantów, dostał się do polskiego obozu przejściowego w bazie II Korpusu w Motolla koło Taranto, a następnie przydzielony został do II Oddziału Kontrwywiadu w Trzeciej Brygadzie Strzelców Karpackich. Uczył się rysunku i malarstwa w rzymskiej Accademia delle Belle Arti (1945-1946), zaś po przeniesieniu się wraz z armią Andersa do Wielkiej Brytanii w 1946 r., kontynuował naukę w polskim Studium Malarstwa Sztalugowego i Grafiki Użytkowej w Waldingfield k. Sudbury, w którym zajęcia

prowadzili m.in. Marian Bohusz-Szysko i Wojciech Jastrzębowski. Po demobilizacji w czerwcu 1947 r. został zatrudniony w Biurze Projektowania Miast w Portsmouth. Dzięki stypendium Komitetu do Spraw Oświaty Polaków, mógł podjąć naukę w Sir John Cass College of Art w Londynie. Wspólnie z m.in. Tadeuszem Beutlichem, Ryszardem Demelem, Januszem Eichlerem, Kazimierzem Dźwigiem i Aleksanderem Wernerem założył „Grupę 49”, której członkowie zamieszczali rysunki na łamach *Orla Białego* i organizowali doroczne wystawy w londyńskiej Kingley Gallery a następnie Grabowski Gallery.

Od 1952 r. prowadził wraz z Zygmuntem Kowalewskim firmę projektującą i wykonującą witryny. Przez ponad dziesięć lat tworzyli — głównie dla biur turystycznych i firm transportowych — oryginalne dekoracje, często z zastosowaniem papieroplastyki. W tym samym roku ożenił się z Tillą Benderm. Z tego związku w 1954 r. urodziła się córka Krystyna. W 1960 r. przeprowadził się z Londynu do Steyning, gdzie urządził pracownię oraz warsztat drukarski. Jednocześnie sporo tworzył i miał kilka wystaw indywidualnych. Zauroczony Prowansją, przeprowadził się w 1976 r. do Pont de Barret, co ograniczyło współpracę z galeriami. W latach 1981-1984 mieszkał we Frankfurcie, gdzie dla tamtejszego „Figuren Theater”, projektował scenografie i plakaty oraz ilustrował książki dla dzieci. Na początku lat 80. związał się z Marie Luise Ritter, matką Saskii — drugiej córki artysty (ur. 1982) i powrócił do Francji. Obecnie mieszka w Manas k. Montelimar.

Członek Printmakers Council w Londynie (1970-74), Zrzeszenia Plastyków Polskich w Londynie (od 1958) i Association Internationale des Arts Plastiques (od 1979).

RYSUNKI I GRAFIKI CHARAKTERYSTYKA

Wczesny okres twórczości Piesowockiego zdominował rysunek. Prace z lat 40. nie nosiły piętna osobistych doświadczeń; wspomnienia okresu wojny ograniczyły się do dokumentalnych szkiców, na których ołówkiem (*Stare Miasto w Poznaniu*, 1942, il. 1) lub piórkiem (*Most Umberto w Rzymie*, 1946, il. 3) rejestrował piękno wedut czy pejzaży. Człowiek pojawiał się na nich najczę-

ściej w formie sztafażu. Po osiedleniu się w Wielkiej Brytanii język plastyczny stał się bardziej oszczędny a kreska prowadzona była swobodnie. Powstały wtedy liczne, szybko kreślone widoki ulic Londynu (*West End*, Londyn, 1949, il. 4) i miejsc, które odwiedzał. Po przeprowadzce do Prowansji powrócił do realistycznego, drobiazgowego rysunku, utrwalając malowniczą okolicę, pełną wiekowych budowli. Prace z tego okresu cechuje pogodny nastrój, wyciszona atmosfera podkreślona delikatną, drobną kreską (*Pont de Barret*, 1979). W latach 80. i 90. dominował akt kobiecy, charakteryzujący się płaszczyznowością oraz deformacją sylwetki, wykonywany piórkiem lub ołówkiem podkreślonym często białymi, kredowymi cieniami (*Jenny*, 1988, il. 5).

Pierwsze prace graficzne — głównie drzeworyty i linoryty, powstawały podczas nauki w Waldingfield, a następnie na studiach w Londynie. Zainteresowanie grafiką powróciło w latach 60., co łączyło się z rozpowszechnieniem się technologii umożliwiającej wykonywanie dużych formatów oraz wykorzystywaniem motywów zapożyczonych z fotografii. Początkowo Piesowocki stosował druk blokowy, uwidoczniający naturalną fakturę drewna (*Westerplatte*, 1971, il. 9), następnie sitodruk (serigrafie). W latach 70. zainspirowany origami, zaczął pokryte drukiem karty naciąć i zaginać, tworząc pełne napięcia formy zbliżone do sztuki konceptualnej. W tym czasie zyskał uznanie na międzynarodowych konkursach i wystawach grafiki. Otrzymał główną nagrodę na *British International Print Biennale* w Bradford (1968) oraz drugą nagrodę i wyróżnienie na *Międzynarodowym Biennale Grafiki* w Krakowie (1972).

W pracach graficznych z ostatnich lat artysta wykorzystuje technikę kserografii wzbogaconej barwnym podmalowaniem. Punktem wyjścia są reprodukcje lub mapy, które podczas powielania ulegają deformacji. Ich kompozycja często podporządkowana zasadzie symetrii, zawiera element przypadkowości (*Lot z córkami*, 2002, il. 10); pojawiają się zaskakujące tytuły zawierające elementy krytyki politycznej i społecznej (*Sila mediów*, 2003).

Prace Piesowockiego znajdują się w kolekcjach m.in. Victoria and Albert Museum w Londynie, Museum and Art Gallery w Bradford, City and Art Museum w Oldham (Wielka Brytania), Stedelijk Museum w Amsterdamie, Museum Boymans van Beuningen w Rotterdamie (Holandia), University of Pittsburg (USA), Muzeach Narodowych w Warszawie i Poznaniu oraz toruńskim Muzeum Uniwersyteckim.

tekst: Sławomir Majoch

WYSTAWY INDYWIDUALNE

- 1970 Kraków, Galeria Pryzmat
- 1971 Londyn, Gomer & Millard Gallery
- 1974 Birmingham, Compendium Galleries
- 1975 Melbourne, Langson Galleries
- 1976 Londyn, Asset Gallery
- Fryburg Bryzgowijski, Freie Künstlergruppe
- 1977 i 1979 Orange (Włochy), Galerie Nenciarini
- 1982 Frankfurt, Nahdavi Antik
- 1992 i 1994 Crest (Francja), Espace Liberte

WYSTAWY ZBIOROWE

- 1945 i 1950 Londyn, *Young Contemporaries*
- 1967, 1968, 1969 Londyn, A.I.P. Prints Show
- 1968, 1970, Bradford, *British International Print Biennale*
- 1972, 1974 (1968 — główna nagroda za serigrafię *Half Moon Range*)
- 1969 Tokio, *British Contemporary Graphics*
- Oregon (Stany Zjednoczone), Portland Art Museum, *PMC Show*
- 1970, 1972 i 1974 Kraków, *Międzynarodowe Biennale Grafiki* (1972 — drugie miejsce za sitodruk *Obroty kopernikańskie* i wyróżnienie za *Sen Mikołaja* oraz nagroda Ministra Obrony Narodowej za *Westerplatte*)
- 1970 Amsterdam, Stedelijk Museum, *Five London Printmakers*
- 1971 i 1973 Biella (Włochy), *Premio Internationale per l'Incisione*
- 1972 i 1974 Fredrikstad, *Norwegian Internationale Print Biennale*
- 1974 Frechen (Niemcy), *International Graphic Biennale*
- 1994 Paryż, *Salon des Independant*
- 1995 Nicea, *31^e Grand Prix International de la Peinture de la Cote d'Azur*
- 2002 Toruń, *Mała galeria sztuki emigracyjnej ze zbiorów Archiwum Emigracji*

Leon Piesowocki w *Manas*, 1994

1. Stare Miasto, Poznań, 1942, ołówek
(22,8 × 31 cm)

3. Most Umberto, Rzym, 1946, piórko, lawowanie, (17,8 × 26,6 cm)

2. Rzym, 1946,
piórko, lawowanie
(26,6 × 17,8 cm)

4. West End, Londyn, 1949
piórko, (27,9 x 19,1 cm)

5. Jenny, 1988
piórko, kreda
(36,4 × 49,2 cm)

6. Dwie nimfy i fauni, 1999
piórko, kreda
(35,5 × 49,9 cm)

7. Niebieska planeta, 1971
sitodruk, (94 x 64 cm)

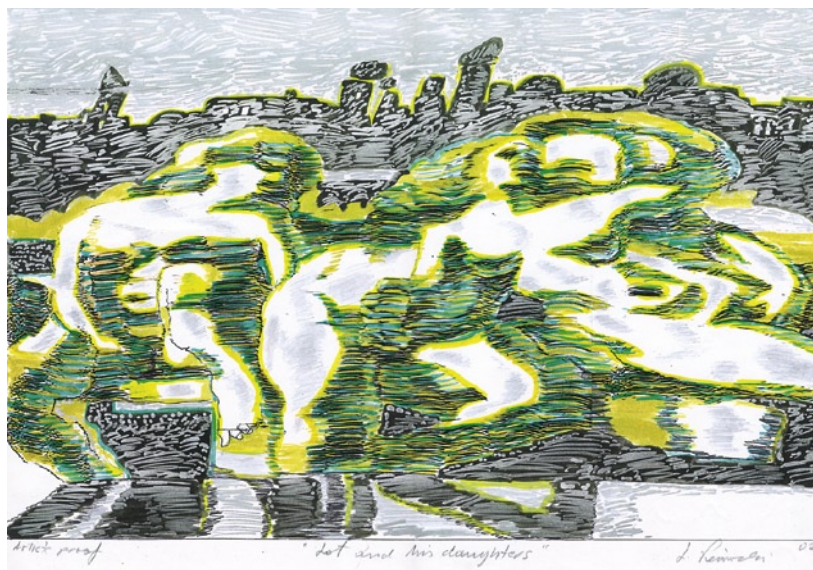

8. Sen Mikotaja, 1971
sitodruk, (91 x 61 cm)

9. Westerplatte, 1971
sitodruk, (61 x 91 cm)

10. *Lot z córkami*, 2002
 technika własna, (29,5 x 42 cm)

11. *Autoportret z mężą*, 2006
 technika własna
 (42,1 x 29,5 cm)

Wystawa czynna: 28 kwietnia – 16 czerwca 2006
Muzeum Uniwersyteckie, Collegium Maximum, Plac Rapackiego 1, Toruń
Kurator wystawy: Sławomir Majoch
Współpraca: Mirosław A. Supruniuk, Joanna Krasnodębska; fotografie: Piotr Kurek

WYDAWCA:

Biblioteka Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, ul. Gagarina 13, 87-100 Toruń
Oficyna Wydawnicza Kucharski – Toruń, ul. Piękna 2, 87-165 Wielka Nieszawka
ISBN: 83-89376-37-7

Ilustracje na okładkach:

Obroty kopernikańskie, 1971, sitodruk, (94 x 64 cm)

Autoportret, 1989, piórko, (39 x 36 cm)

Prezentowane prace pochodzą ze zbiorów Archiwum Emigracji i Artysty.